

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вишновецька С.В. Щодо питання визначення трудового права в сис- темі соціального права / С.В. Вишновецька // Соціальне право: науко- вий збірник. – Чернігів: Черніг. держ. техн. ун-т – 2012. – № 1 (1). – С. 179-187.

2. Козуб І. Про деякі аспекти сутності права на працю / І. Козуб // Право України. – 2012. – № 7. – С. 215-220. 7. Венедіктов В.С. Соціальна політика держави і соціальне право в реалі- ях сучасності / В.С. Венедіктов // Соціальне право: науковий збірник. – Чернігів: Черніг. держ. техн. ун-т – 2012. – № 1 (1). – С. 7-15.

3. Сучасний тлумачний словник української мови / [за ред. В.В. Дубічинського] – К.: ВД “ШКОЛА”, 2008. – 1008 с.

4. Селецький О.В. Право на працю та проблеми його реалізації сучасних умовах / О.В. Селецький // Соціальне право: науковий збірник. – Чер- нігів: Черніг. держ. техн. ун-т – 2012. – № 1 (1). – С. 151-160.

5. Болотіна Н.Б. Трудове право України: [підручник] / Н.Б. Болотіна. – 2- ге вид., стер. – К.: Вікар, 2004. – 725 с.

Шапенко Людмила Олександрівна,
асистент кафедри теорії та історії держави і права
Навчально -наукового Юридичного інституту
Національного авіаційного університету
Лучок Анастасія Михайлівна,
студентка 1 курсу
Навчально-наукового Юридичного інституту
Національного авіаційного університету

ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ ЯК ФОРМА ДЕФОРМАЦІЇ ПРАВОСВІДОМОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Вивчення правосвідомості є важливою та глобальною проблемою сьогодення у всьому світі. Саме це явище допомагає зрозуміти сутність різних форм відображення правової

дійсності, яка виражається у поглядах, уявленнях, почуттях особи до своєї держави, її ставленні до права, державотворчих та державореалізуючих процесів.

Але, нажаль, через нечітку та нестабільну законодавчу базу, низький рівень культури у суспільстві, слабкість правореалізаційного механізму відбувається деформація правосвідомості особистості, що супроводжується «руйнуванням» позитивних ідей, почуттів і переконань у суспільстві. Людина починає ігнорувати вимоги закону, не розуміє правової цінності, і зневажливо ставиться до правових принципів та традицій. Саме така поведінка особи є прямим вираженням правового онігілізму.

Правовий нігілізм є однією із найпоширеніших форм деформації правосвідомості, проявом якої є заперечення ustalених суспільних норм, ідеалів, принципів, законів, авторитетів, традицій тощо [1, с.425]. Необхідно зазначити, що правовий нігілізм іноді ототожнюють з критикою права. Але така думка зовсім помилкова, оскільки критика передбачає заперечення «дефектних» норм чинної системи права, юридичної практики, діяльності правоохоронних органів, сприяє виявленню існуючих недоліків та спрямована на вдосконалення правової системи держави [2, с.10]. Тоді як правовий нігілізм виражає незгоду із прогресивними ідеями, правовими ідеалами та цінностями в правовій сфері.

Аналіз наукових джерел свідчить, що нігілістичні настрої й установки як неприйняття існуючого порядку речей завжди були присутні в суспільстві. Проблема нігілізму постає і сьогодні, в умовах формування нових демократичних цінностей [3, с.10]. В цих умовах правовий нігілізм присутній на всіх рівнях правосвідомості: повсякденної, наукової, професійної. На рівні повсякденної правосвідомості правовий нігілізм проявляється у формі зневіри до норми закону, до її охоронної та регулятивної функції. На рівні наукової правосвідомості правовий нігілізм виражають такі вчення, як анархізм, лівий радикалізм тощо. На рівні професійної правосвідомості

правовий нігілізм відбивають різного роду стереотипи мислення юристів-практиків, які не мають нічого спільного із принципом законності [4, с. 80].

Саме через високий рівень правового нігілізму в Україні існує безліч проблем, які безпосередньо відображаються в державній політиці. Нігілістичні настрої призводять до призупинення відбудови правової держави та деградації законодавства. Одна з причин даного правового явища – неузгодженість дій державних органів, яка практично нанівець зводить функцію захисту прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина.

Також причиною правового нігілізму в українському суспільстві слід вважати невпорядкованість та нестабільність вітчизняного законодавства, в якому часто наявна суперечливість, невідповідність, а іноді і повна відсутність понятійного апарату. Така ситуація зумовлює неправильне застосування правових норм та виникнення непорозуміння між учасниками різноманітних правовідносин.

Необхідно зазначити, що прояви правового нігілізму є результатом низької правової культури українського суспільства, недостатній рівень правосвідомості громадян та посадових осіб. Цей факт вказує на неефективність роботи правоохоронних органів, однією з головних функцій яких є правове виховання особи, що допомогло б громадянам не тільки підвищити свої знання в сфері права, але й зрозуміти закон. Адже правильне тлумачення і роз'яснення закону кожному члену суспільства є запорукою послаблення нігілістичних настроїв, забезпечення спокою та стабільності в державі.

Як висновок, слід зазначити, що в Україні питання правового нігілізму, як виду деформації правосвідомості, постає дуже гостро. Саме високий рівень такого відношення громадян та самих чиновників до законодавства заважає державі прогресувати в напрямк удосконалення державного механізму, та узгодження суспільних відносин в цілому. Підвищення довіри громадян до закону та державного апарату допоможе

налагодити внутрішню ситуацію в країні. Для цього необхідно покращити якість законів та інших нормативно-правових актів, стабілізувати правове регулювання суспільних відносин, важливою є і систематична робота по вдосконаленню професійної культури всіх суб'єктів правоохоронної системи. Все в сукупності дозволить підвищити авторитет державної влади і злагодженість механізму її дії, а також стане передумовою розвитку правової держави та правового суспільства, зокрема.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Філософський енциклопедичний словник / За Ред. Шинкарук В.І.–К.: Абрис, 2002. –742 с.
2. Шаравара І. Правова свідомість та правова культура в Україні: проблеми їх формування / І. Шаравара // Jurnalul juridic național: teorie și practică. – 2015. –Nr.3/1(13). –P.9-12.
3. Черніков О.О. Правовий нігілізм: поняття, структура та форми прояву / О.О. Черніков // Право і суспільство.– 2014.–№1. – С.10-14.
4. Стрілко Д.Л. Правовий нігілізм в умовах формування громадянського суспільства та розбудови правової держави / Д.Л. Стрілко // Сучасні проблеми правової системи України: збірник матеріалів III Міжнародної наук.-практич. конф. (24 листопада 2011 р., м. Київ). – К.: Вид-во Європейського університету, 2011. – 414 с.